

FOAIA POPORULUI

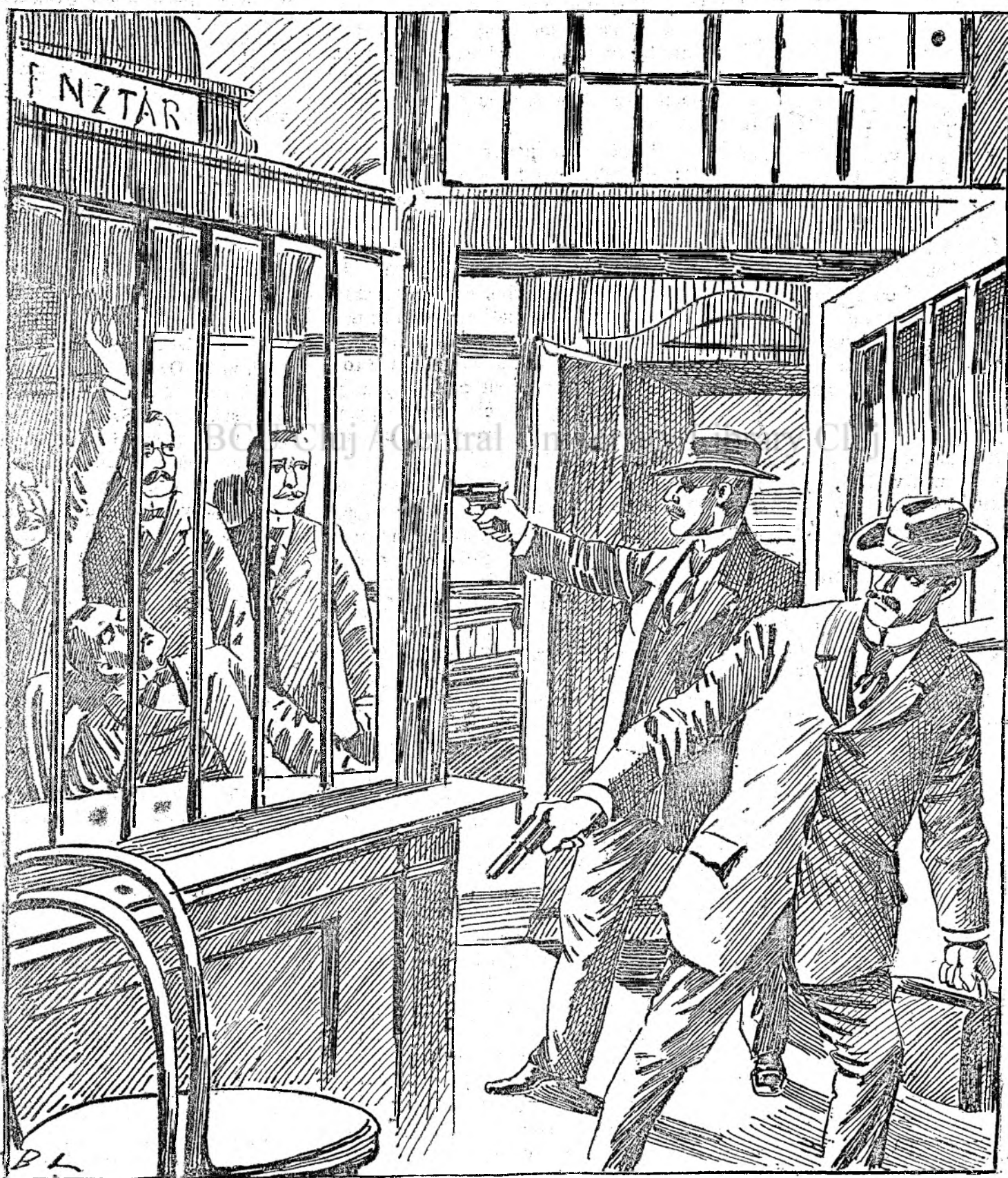
Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Wetzler, Sibiu

Foale politice.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la Biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani
 a treia-oră 10 bani.

Jăfuirea unei bănci — ziua.

Nu s'a întâmplat în Rusia, unde să jăfuiesc bănci și trenuri, ci în Budapesta. Săptămâna trecută a fost jăfuită ziua la amiazi filiala din Pesta-nouă a băncii comerciale din Budapesta. Lucrul, care a produs mare mirare, s'a petrecut astfel:

Miercuri pe la jumătate la 12 ciasuri din zi, când în localul filialei, afară de deregători nu era nimeni, au intrat doi oameni,

cu revolvere în mână gata de pușcat și îndată au poruncit deregătorilor, cari erau 4 la număr, să nu cuteze a striga sau a să mișca, dacă li-e dragă viața. Pe unul, care a voit să facă o mișcare, l-au lovit în cap cu revolverul, de l-a năpădit sângele, iar firele dela telefon le-au tăiat. Așa au scos frumușel din casa Wertheimiană, care era deschisă, toți banii de argint, de nikel și băncute, în sumă

de 46 mii de cor. Băncutele le-au vârat în o tașcă de piele, iar ceilalți bani în un sac. Unul din hoți a silit pe un deregător să-i ajute a lua sacul cu banii pe umăr și l-a dus afară, apoi, amenințând mereu cu revolverele, au ieșit. Deregătorii desmeteciți, abia la câteva minute au început să strige și să facă larmă, dar atunci hoții periseră din vedere.

Chipul nostru ne arată jăfuirea îndrăzneată din bancă.

Hoții însă în curând au fost descoperiți și prinși. Ei au mers cu un fiacăr în pădurea dela Kerepeș și au ascuns banii în pământ, luând numai puțini la ei. Voiau ca să-i scoată apoi mai târziu. Unul din hoți s'a întors la Budapesta, iar celalalt a plecat cu trenul spre Galizia, urcându-să în tren la stația Maria-Besnyő. Aici a fost văzut de un sergent de gendarmi, care îndată ce a fost înștiințat despre jăfuire, a presupus că omul, care a plecat cu trenul, va fi unul din hoți. A telegrafat deci pe la stații și așa o fost prins, iar celalalt a fost prins în Bpesta. Numele lor este Piasovski și Autosievici și sunt din Rusia. La început ei s'au încercat să tăgăduiască, dar în urmă au spus totul, cum au plănit jăfuirea, cum au îndeplinit-o și unde sunt banii. Insoțiți de poliști, ei au fost duși în pădurea Kerepeș și aici s'au găsit banii, îngropați în trei locuri!

Indrăzneții hoți își așteaptă acum pe-deapsa.

Foloase și învățături.

Adunările populare, ce s'au ținut la noi și continuă a să ține, ne-au adus mari foloase. Vom scrie de alte ori despre aceste, azi amintim numai atâta, că astfel de adunări ridică slăbiciunea de vrednicie al nostru, ca cetățeni ai patriei, ne face să privim cu încredere în viitor, ne-au arătat și ne arată că suntem una și nedespărțiți țărani și domni, un trup și un suflet, iar vorbirile, ce s'au rostit ne-au dat multe învățături.

Ar trebui să se scoată cărți întregi, ca să fie cuprinse aceste vorbiri. Noi aci dăm schița unei vorbiri, cuprinzătoare de frumoase învățături, pe care a rostit-o dl adv. din Sibiu Ioan A. de Preda.

Dl Preda făcând o scurtă ochire în trecut, s'a oprit puțin la starea noastră de popor spăsat, de popor iobag, când puternicii zilei ne opreau să învățăm, să ne luminăm, apoi trecând la vremile mai nouă, zice:

La 1848 a străbătut apoi și la noi ideea egalității, libertății, și frățietății, s'a șters iobăgia și s'a căutat a să introducă egalitatea de drept. Nu s'a introdus însă cu dreptate față de toate popoarele patriei și urmarea a fost războiul, la care am luat și noi parte, punându-ne puterile în serviciul Domnitorului. Patruzeci de mii de suflete am dat, fără a fi primit vre-o respalță po-trivită și meritată pentru jertfele aduse.

A urmat absolutismul de zece ani, în care noi am primit dreptul de a ne ridica școli și a ne îngriji de înaintarea proprie, spirituală și materială. Am și făcut spor foarte frumos în acești zece ani pe trenul cultural și economic. A venit apoi constituția așa numită falsă, constituția octroată, (la poruncă împă-rătească) care încă ne-a adus un bine, acela, că poporul nostru era reprezentat în detă și în oficiile publice după puterile sale numerice și după vrednicia sa. La anul 1867, după catastrofa dela Köalgráz, Majestatea Sa să impacă cu Ungurii și leagă cu ei învoială. Pe atunci Maghiarii să arătau foarte binevoitori și celorlalte naționalități, pe cari le asigurau, că încă au să și primească

drepturile lor. Pentru ele s'a adus legea de naționalități, în care să spune, că în ținuturile locuite de ele au să se aplice deregători publici din sinul lor, dar nu să mai ține nime de legea aceasta, care mai ales sub guvernul lui Tisza a fost călcată de tot în picioare, sub Tisza s'a născocit și ideea de stat maghiar, care nu înseamnă alta, decât că toți trebuie să ne facem Unguri.

Guvernul care a urmat după al lui Tisza s'au întrecut unele pe altele în asuprimarea naționalităților nemaghiare. A venit la putere guvernul de acum, care să razimă pe trei partide, cu totul deosebite, dar stăpânite de dorul comun de a rămânea la putere, este intențiunea să se facă o lege despre votul universal care să scurtească naționalitățile în drepturile lor cetățenești. Față cu astfel de intențiuni, Românii sunt dator să iee lupta și să o poarte cu energie. Luptă însă, purtată cu armele culturii, căci astăzi numai popoarele înaintate în cultură și bunăstare cântăresc ceva în cumpăna statului.

Lupta unui popor să poate acum da: în dietă, prin foi și pe calea rugărilor către Domnitorul țării. Lupta parlamentară e cea mai însemnată. Acolo, în parlament, se fac legile și se controlează îndeplinirea legilor. Avem datorința deci să stăruiem, ca cât mai mulți și mai harnici deputați să avem în parlamentul țării. Iată de ce ne interesează votul universal, adică votul pentru toți. Acuma nu avem decât câțiva deputați, puțini, dar buni, cari cinste ne fac, cari, par'că, cu cât sunt mai puțini, cu atât mai harnici sunt.

Foile noastre sunt a doua armă de luptă. Cum sunt tratate foile noastre o știe toată lumea. Redactorii noștri sunt închiși pentru orice cuvânt mai slobod, iar pedepsele mari în bani se iau din cauțiunea foilor. Redactorii vin nimiciți sufletește, gazetele materialicește.

Calea rugărilor încă nu o putem folosi astăzi cu isbândă. Trebuie deci să ne concentrăm în parlament întreaga luptă. Vânzare de neam va face în viitor fiecare Român, care nu-și va da votul pentru candidatul de neamul său. Legea electorală de acum însă ne împedecă să alegem atâta deputați, câți ni s'ar cuveni. Ne trebuie deci o lege mai bună. Majestatea Sa încă vrea o lege mai bună electorală și a îndrumat guvernul să facă una pe baza votului universal. Mai. Sa a voit prin aceasta să facă dreptate celor desmoșteniți politicește, și a voit să-și asigure și proptească bine tronul, îngrădindu-l cu elemente de încredere.

Guvernul a trăgănat lucrul cât a putut, dar acum nu mai are încotro, trebuie să facă legea. Ministrul de interne Andrásy a făcut un proiect de lege, care nu dă drept egal tuturor, ci dă un vot celor ce știu scrie și ceti, altora două și altora trei voturi, iar ceice nu știu ceti și scrie, abia câte zece au un singur vot. Domnii cei mari fac deci atâta cât treizeci de țărani. Aceasta e mare nedreptate pentru țaran, care cu sângele și cu sudoarea lor a îngrășat acest pământ. Dacă proiectul lui Andrásy să face lege, nu mai putem lupta în contra lui. Câtă vreme e însă numai proiect (plan), avem dreptul și datorința

să-l combatem din toate puterile, și să împedecăm, ca să nu devină lege. Să ridicăm deci glasul nostru, ca să-l audă lumea întreagă, că nouă o astfel de lege nu ne trebuie. Să ne ridicăm glasul și să-l îndreptăm spre Mai. Sa, rugându-l, ca un astfel de proiect de lege să nu-l întărească și să nu-l provadă cu aprobarea sa. Să protestăm cu toată energia în contra oricărei restrângeri și să cerem vot universal, egal și secret.

Sibiu, 6 Noemvrie n.

Proces de presă. Procesul de presă al foaiei »Țara noastră« să va pertracta Marti, în 10 Nov. c. la curtea cu jurați din Cluj. E în procesuat articolul cu titlul »Generația nouă«, subscris de dl Octavian Goga.

Andrassy și partidul poporal. Săptămâna trecută Andrassy a mers în clubul deputaților poporali și a făcut cunoscut proiectul său electoral. Deputații poporali au primit rece expunerile lui Andrassy. Ei nu sunt încântați de votul plural. În urmă au hotărât, că vor lua numai atunci poziție, când vor cunoaște proiectul deplin.

Majestatea Sa, împăratul și regele nostru, după ce a stat mai mult timp în Budapesta, a plecat, cu întreagă curtea, Sâmbătă la amezii la Viena.

Adunări populare.

Lupta împotriva proiectului lui Andrassy.

Poate nici când nu s'au ținut atâtea adunări populare de protestare, ca acum Duminecă, în 25 Octomvrie c. Afară de noi Românii, au ținut adunări în foarte multe locuri socialiștii, Nemții (Șvabii) din Bănat, Slovacii și partidele ungurești radical și al plugarilor. În toate adunările s'au ținut vorbiri despre stările politice și s'a luat la răspăr proiectul lui Andrassy, apoi s'au trimis telegrame M. Sale, în cari s'a cerut respingerea proiectului cu votul plural.

Socialiștii au avut întruniri în 6 comitate din Ungaria și în multe alte locuri adunări populare.

Partidul poporal german (Șvabii) au avut o adunare mare în Nemeciag. O altă adunare a fost convocată în Cubin (Timiș), dar solgăbirăul a oprit-o. Poporul adunat însă a trimis Majestății Sale o telegramă.

Partidul radical unguresc a ținut o adunare în Sanislău (Sătmăr), iar partidul plugarilor au avut adunări în 5 locuri.

Adunările noastre.

Adunările noastre, convocate pe Duminecă, s'au ținut aproape toate. În câteva locuri solgăbirăii »zeleși« au oprit adunările sub diferite prețecste. Iată adunările, despre cari avem știre până la încheierea foaiei:

In Sibiu În sala dela »Gesellschaftshaus« s'au adunat preste 1000 de oameni, inteligenți, țărani din Sibiu și jur, multă tinerime, câțiva fruntași socialiști și doamne. Adunarea a fost condusă de dl protopop al Sibiiului, Dr. Stroia, notar a fost dl Ioan Rebege. Au vorbit Ioan A. de Preda și Iuliu Erescu, fiind viu aprobați. Vorbirea dlui Preda o dăm în alt loc al foaiei. Adunarea a fost măreață și impunătoare.

In Ocna, lângă Sibiu, adunarea a decurs cu mare însuflețire. A fost de față mult popor. Vorbitorii: Marcu Jantea, Ișia Henteș și Ișia Popa din Ocna, apoi Dr. Ioan Borcia și Șofron Roșca din Sibiu au stărnit multă însuflețire.

In *Veneția de-foș*, (țara Oltului) au luat parte la adunare vre-o 2000 de oameni. Reușită splendidă. Au vorbit dnii Dr. Șenchea, Dr. Pralea și părintele Ganea.

In *Brașov*. O adunare splendidă a fost la Brașov. Au fost de față și au vorbit între vîi aclamații trei din deputații noștri: Dr. Mhalj, Dr. Vaida și V. Goldiș. Au mai vorbit ca propunători Dr. Nicolae Vecerdea și Dr. Saftu. Participanți preste 1000 de oameni. Deputaților li s'a votat încredere în mijlocul unei însuflețiri de nedescris. Au fost mulți alegători cu deosebire din Brașov, Săcele și Râșnov.

In *Hunedoara*. Din Hunedoara ni s'a scie, că adunarea a succedat preste așteptare. A fost condusă de adv. Dr. Dubleş. Au ținut vorbiri dnii V. C. Osvadă și N. Macrea, cu multă pricepere și însuflețire.

In *Băsești*, adunarea convocată a reușit bine. S'a cerut votul universal cinstit, cu votare secretă. A vorbit frumos poporulul dl George Pop de Băsești și alții.

In *comitatul Caras Severin* s'au ținut 11 adunări, toate bine isbutite. Fruntașii cei mai aleși au vorbit poporului. Anume: la Alibunar și Petrovaselo a vorbit deputatul C. Brediceanu; Sărăzani și Poganești deputatul Dr. G. Popoviciu; la Bogșa-română dl Dr. Valer Braniște; la Reșița deputatul Dr. Petrovici; la Broșteni, Oravița și Goruia Dr. Cigărean și Dr. Nedelcu; la Herendeși Dr. Ioanoviciu, la Coșteulmare Dr. Valean și Dr. I. Pop.

In *Bozlaș*. In comitatul Târnaveni s'a ținut numai în Boziaș (l. D. cio S. Martin) adunare. A fost lume multă și mare însuflețire. Adunările convocate în Șomfalău și Cetatea de Baltă au fost oprite, dar s'au trimis și de aici telegrame Mai. Sale. A fost oprită cu volnicie și adunarea din Căptălanul de Murăș, de frizgăbirăul din Uioara, Binder.

In *Alba-Iulia* au luat parte o mare mulțime din oraș și satele din jur. Președintele adunării dl adv. Rubin Pațița face cunoscută lupta pentru votul universal, vrednicul protopop Teculescu a arătat poporului însemnătatea științei de carte, a luminii. O vorbire minunată a rostit deputatul Dr. Iuliu Maniu, cu pîde potrivite cari țin trează luarea aminte a poporului, și face să tresare de nădejde inimile ascultătorilor. Are credința și nădejdea, că Majestatea Sa își va ținea cuvântul și că chiar dacă nu s'ar face încă lege votul universal, continuând lupta conștie și însuflețită, ne vom dobândi totuși drepturile, ce ni-se cuvin.

In *Șelca-mare* adunarea a avut un succes frumos. A prezidat dl Dr. N. Racotia și au mai cuvântat advocații Dr. Dion. Roman și Dr. Moldovan, apoi părintele P. Morușca. Vorbirile au fost des aprobate.

In *Votvodnți* (Bănat) s'au întrunit vre-o 1000 de Români, din 10 sate. Să cere votul universal drept și nefalșificat. Adunarea a fost condusă de dl Traian Oprea.

In *Bistrița* adunarea a fost cercetată de 3000 de oameni, din Bistrița și satele vecine. A prezidat vrednicul protopop Gerasim Domide. A ținut vor-

bire între alții Dr. Dionisiu Login, o vorbire de valoare.

In comitatul Bistrița-Năsăud s'a mai ținut adunări de protestare în Năsăud, Ilva, Sângeorgiul-rom. Rodna, Feldru și Șieut.

In *Câmpeni* a condus adunarea dl protopop Furdui. A vorbit poporului temeinic și convingător dl adv. Zosim Chirtop, aprobat des de ascultători. La adunare au fost de față mulți alegători din Abrud-sat, unde a fost oprită adunarea.

In *Buctum* (Munții apuseni) s'a ținut adunarea fiind de față și 8 gendarmi. Au vorbit Dr. C. David și eminentul scriitor preotul I. Agârbiceanu. Adunarea a isbutit foarte frumos.

In *Porcești*, lângă Turnul-Roșu a fost o adunare deplină succedată. Au luat parte preste 1200 de oameni din Porcești și satele vecine. Din Sibiu au mers dnii D. Comșa și Dr. D. Stefan. Primirea lor a fost sărbătorească, au fost primiți în preajma Boiței de un banner de 45 de călăreți. Au vorbit părintele Druhora, Dr. Stefan și Dr. Iancu.

Adunări oprite. Afară de cele amintite mai sus au fost oprite, pe motive scâlciate și fără temei, următoarele adunări: *Feneșul-săsesc*, (l. Cluj), pe cuvânt că sunt în sat boale lipicioase, ceea ce nu-i adevărat; și în *Abrud-sat*, nu știm din ce pricină.

Adunări noue.

In Sibiu ține Duminecă partidul socialist o adunare, la care sunt invitați și Români.

In Sîn Miclăușul mare (Bănat) este convocată o adunare a alegătorilor din cercurile Sîn Miclăușul mare și Lovrin. Convocarea e subscrisă de mulți fruntași.

Lupta în comitate.

Românii în adunarea comitatenză din Aiud.

In 21 și 22 Oct. c. s'a ținut adunarea de toamnă a comitatului Albei-inferioare în Aiud, în care membrii Români s'au purtat brav, interpellând mai mulți inși, făcând propuneri și scotând la iveală multe rele, cari băntuie în comitat din grația celor dela cărmă și înfierând volnicile.

Ne având loc în nr. trecut, dăm acum un mic raport despre vrednică luptă și vrednicii luptători, amintind, că Români au fost de față 23 de inși, cei mai mulți din Blaj. Ar fi de dorit — o zicem nu știm a cătea oară — că la astfel de adunări să-și țină de datorință a lua parte fiecare membru român al congregațiilor.

La adunarea dn 21 Oct. dela Aiud au fost de desbătut preste 200 de obiecte. Românii au luat parte la discuție la toate acele, cari au privit mai de aproape poporul nostru din comitat, criticând și făcând unele propuneri.

Astfel dl prof. Ioan F. Negruțu a propus, ca școala de viță de vie din Ighiu, susținută de comitat, să se susțină și pe mai departe și să nu se dea inspectoratului colonizărilor dela Cluj.

Prof. Gavrilă Precup propune, ca banii publici ai comitatului, fiind și bani românești, să se depună din ei și la băncile românești din comitat.

Canonicul Dr. Izidor Marcu a propus înch. derea crișmelor, în serbători și Dumineci.

Singur aceasta din urmă propunere s'a primit. Celelalte au fost respinse.

Dintre toți partea leului la luptă au avut-o vrednicii noștri bărbați fruntași

Dr. Iuliu Mantu, deput. și Dr. Aug. Bunea canonic în Blaj, cunoscutul istoric al nostru.

Di Dr. Maniu, harnic, ca întodeuna, a luat parte la discuție la cele mai multe obiecte, arătând ticăloșiile, înfierându-le și aducând în strimtoare pe șpanul bar Kemény și pe ceilalți cărmuitori ai comitatului. De aceea vorbirile lui erau primite cu răceală și zgomot din partea șovinistilor, pe cari îi cuprind toate nădăbăile, când aud răsunând dulcea și eleganta noastră limbă.

Merituosul canonic Dr. Bunea și-a ridicat asemenea cuvântul, ținând una din cele mai frumoase vorbiri, sprijinită de stările păcătoase din comitat. Din temeinica vorbire, dăm, după »Unirea« părțile mai însemnate.

Iată ce a zis dl Bunea :

Mărturisesc sincer, că numai cu durere și mahnire m'am hotărît să vorbesc înaintea dvoastră în chestia budgetului comitatului nostru pe anul 1909. Văzând adecă, ce priviri dușmănoase ați îndreptat dvoastră asupra dlui Dr. Iuliu Maniu, când și a rostit mai înainte vorbirea sa în limba românească, și cu ce zgomot ați întâmpinat graiul românesc atunci, când și dvoastră știți, că dl Maniu să folosea numai de dreptul său asigurat prin legile țării, inima mea s'a umplut de durere și mahnire pentru aceea fațășe încălcarea a legilor țării și pentru ura, ce o arătați față cu o limbă, care în cuprinsul comitatului nostru este vorbită cu drag de 79 procente ale întregii populațiuni. Ori ce om, a cărui mentalitate nu este scâlciată și turburată și ale cărui simțăminte nu s'au scoborit mai pe jos, decât acelea ale dobitoacelor necuvântătoare, trebuie să constate cu mahnire și adâncă durere, că moravurile politice s'au sălbătăcit atât de tare, încât nu se mai ține samă nu numai de legile pozitive și de principiile dreptății și ale cuviinței, dar nici măcar de legile firei. Dacă într'o z de Maiu eșim la marginea unei pădurice încunjurate de livezi înflorite și de câmpuri înverzite, ne desfătăm de concertul minunat, ce-l fac paserile: privighitoarea, porumbelii, mierla, turturelele și ciocărlia. Ele nu se sfășie între sine, pentru că una fiecare cântă așa precum i-a crescut ciocul, și chiar și animalele cornute, cari știu numai să mugească, sau cele urechiate, cari știu numai să sbiere, nu se supără pentru cântecul desfătător al nevinovatei lor păsări, ci să mulțămesc cu aceea, că și ele pot muși și sberă în deplină libertate așa, pe cum le a crescut botul. Măcar dela animale ar trebui să învețe și oamenii, și să nu se sfășie și să nu se urgiească în contra firei, pentru că fiecare vorbește în limba, ce i-o dat'o bunul D-zeu!

D Voastră cereți să Vă votăm 272 336 coroane, pentru ca să aveți cu ce plăti pe dirigătorii acestui comitat în anul 1909. Eu însă trebuie să declar, că pentru dirigătorii comitatului nostru nu sânt oplecat a vota nici un ban, nu pentru că ași fi condus de principii anarchice, ci pentru că dirigătorii comitatului nostru nu se poartă față cu masele cele mari ale poporului și în deosebi față cu poporul ro-

mănesc așa, pe cum cer legile țării, dreptatea și cuviința. D-Voastră știți bine, că legile țării asigură comunelor politice dreptul de a ajuta bisericile și școlile de pe teritoriul lor cu bani în sumă ori cât de mare. Legea nu face deosebire între caracterul religios al unei școli și caracterul altei școli, ci pe toate vrea să le ajute de o potrivă fără deosebire de caracterul lor confesional. Cu toate acestea vedem, că într'un comitat, care nu are nici o comună, în care să nu se afle una ori două biserici românești, una ori două școli românești, nu se poate afla macar o singură biserică, ori școală românească, care să fie ajutată din veniturile comunelor politice. După multe sbuciumări am izbutit, ca în Blaj să se voteze un mic ajutor din casa comunală pentru școala română unită a ucenicilor de meserii, dar domnii din fruntea comitatului au aters și acest mic ajutor. Românii sânt așa de adânc convinși, că diregătorii nu incuviințază nici un ajutor pentru bisericile și școlile românești, și această dureroasă convingere apasă atât de greu asupra inimii lor, în cât ei nici nu cutează a cere ast-fel de ajutoare. Durerea Românilor din acest comitat este cu atât mai mare, cu cât ei văd, că în comitatul vecin al Sibiului se votează și incuviințază și din partea administrației politice număroase și însemnate ajutoare pentru bisericile și școlile lor.

(Aici comitele suprem, ca președinte, intrerupe pe vorbitor, invitându-l să nu se depărteze dela obiect)

Eu nu vreau să mă abat dela obiectul de sub discuție, căci nu fac altceva, decât spun motivele, pentru cari nu pot să votez budgetul, din care sunt plătiți diregătorii acestui comitat. Acești diregători nu mai respectează nici autonomia bisericilor și școlilor românești.

Di Banea aminșește oprirea conferenței preoțești gr.-or. din Păuca și oprirea conferențelor »Asociațiunii« în Cenade.

(Aci președintele din nou intrerupe pe vorbitor și l amenință, că-i va lua cuvântul, dacă se mai abate dela obiect).

Dapăce nu mi se îngăduie să motivez mai departe, că pentruce nu pot

să votez pentru funcționarii comitatului nostru 272,336 coroane, nu voui continua, ci voui închea cu următoarea declarațiune: Poporul românesc din comitatul Albei-inferioare nu este fericit, pentrucă nu poate fi fericit un popor, care trebuie să-și teamă de organele administrative, de diregătorii săi proprii, bnnurile sale cele mai înalte, credința sa, limba sa, instituțiunile sale religioase și culturale și chiar existența sa. Dar poporul românesc din comitatul acesta nu este un popor nenorocit, căci numai acel popor este aievea nenorocit, care el însuși se desprețuiește pe sine, se urgșește și se lapădă de sine. Poporul românesc din contră se prețuiește pe sine, este mândru de ființa sa românească, deși se află într o situațiune tragică, căci pe când fiii săi sunt duși să moară în codrii și între stâncile Bosniei și Herțegovinei între sunetele cântecilor naționale și mai ales ale lui »Deșteaptă-te române«, pe atunci acasă în acest comitat până și femeile române sunt târite înaintea tribunalului pentru cântecele lor naționale.

Nu primesc budgetul.

Expoziția de copii din Poiana.

Expoziția de copii (a 3-a) din Poiana, aranjată de Reuniunea rom. agricolă sibiană, Marți la 27 Oct. n. c. în Poiana, a avut rezultat desăvârșit. Poporațiunea frumoasă a Poienii a fost toată la locul său. O sărbare mai înălțătoare, mai însuflețită nu ni-a fost dat să vedem. Conducătorii și-au împlinit chemarea spre admirarea publică. Copiii expuși, preste 300, toți vrednici de premiat. Mamele premiate au renunțat la premii în favorul fondului pentru zidirea unei biserici noue în Poiana. Medicii Dr. N. Comșa și Dr. Mihiu (Dr. Iancu reținut și-a scuzat pe cale telegrafică absența) au desvoltat muncă uriașă la examinarea copiilor. Președintele expoziției, dl P. Draghici a rostit 2 cuvântări frumoase, una la întimpinarea conducătorului banderului (dl învățător N. Șerb) compus din 70 mândri călăreți, postaji pe »Dealul dorului« dintre Săliște și Rodu, și alta la întimpinarea vrednicului notar G. Bărbat, în piața Poienii, ticsită de Poenari. Fotografii Fischer în ziua primă a fotografiat o grupă de 7 moșnegi cu vârsta de 90 ani, una de bătrâni, alta de bărbați cu vârsta până la 50 ani, alta de ti-

nere neveste, apoi una de fete june, iar Miercuri a fotografiat mamele cu copiii în brațe, grupa copiilor premiați și grupa membrilor diferitelor corporațiuni din Poiana. Bună impresie a făcut darul doamnei Agnes Dr. Măcelariu din Miercurea, cu 2 îmbrăcăminte complete (de înfășat pentru copilași sermani, pe cari i-a înfășat în fața publicului). Bună impresie a făcut oaspeții sosiți din Săliște (corpul didactic cu directorul Lăpădat în frunte, membrii Reuniunii agricole, în frunte cu v. pres. I. Chirca și alții) din Miercurea Dr. Măcelariu și dna, protop. Păcurariu și dna, primpretorul Mangesius etc., din Apoldul-rom. (dna Maria Beu cu dșoara și fiul) din Sibiu (Dr. P. Șpan, R. Simu, Vic. Păcală, Cosciuc și Vic. Tordășianu) din Rodu, Jina Reciu (not. Munthiu și dna). Conferența igienică a distinsului medic Dr. Calefariu a răpit pe ascultători.

Târgurile de țară

sunt de mare însemnătate pentru economi și pentru toți oamenii dela țară, anume, să știe hotărît care târg, când să ține.

În »Călimdarul Poporului« pe 1909 ce a ieșit în tipar, toate târgurile de țară din Ardeal, Bănat și părțile ungurene, locuite de Români, sunt înșirate în rând alfabetic și fără greșală.

În afară de aceasta recerintă a unui călimdar bun, Călimdarul Poporului pe 1909, are o parte literară bogată și de mare preț. Sunt în el povești, poezii din cele mai alese, apoi multe sfaturi și povești economice de mare folos și glume și poezii veselnice între cari unele ilustrate.

Este în el Răvașul nostru, adevărat întâmplările petrecute în decursul anului, ceace nu o are nici un călimdar românesc. Din »Răvaș« putem vedea, ce am făcut și ce am lucrat ca popor, în cursul unui an și ce s'a petrecut în lumea mare.

Călimdarul Poporului pe 1909 e bogat ilustrat, cu deosebire chipuri din viața noastră națională, așa, că se poate numi și Călimdar național.

Prețul este 40 bani și pe poștă 45 bani. Să poate cumpăra la librăria »Foaiei Poporului« în Sibiu.

FOITA.

CORBEA.

— Baladă. —
(Urmare.)

»Și-apoi tu că să-mi tocmești,
Vre-o cinci-șease lopătari,
Vre-o cinci-șease săpători,
Și tu, maică, să îmi sapi
Tot la co'țu grajdului,
La răsaiul soarelui;
Și tu, măre, că să-mi scoți
Tot pe șargul nebunul,
Că nu-l ține pământul;
Calul meu de călărie
Din dalba copilărie;
C'a scos capul moșu-meu,
Și-a scos și pa-l tată-meu.
Doar de-o scoate și p'al meu.
De căpăstru să-l apuc,
Pe ulița mare să-l duci,
La Domnie să-l aduci;

Iar Domnul de te-a întreba,
De-ți e șargul de vânzare,
Să-ți dea galbeni și parale;
De-ți e șargul de schimbare,
Să-ți de-a pe el doi și trei
Și vre-o cinci sute de lei,
Tu să strigi în gura mare,
Că nu-i șargul de vânzare,
Și nu-i șargul de schimbare,
Ci-i șargul de dăruială,
Ca să scoți pe Corbea afară.

Foicică ș'o lălea,
D'alei, măsă ce-mi făcea?
Ea așa de-mi auzea,
Din toiag mi-se lua,
Păș, păș, ici,
Păș, păș, colea,
Acasă mi-se întorcea,
Oună roșii i-aducea,
Ș'apoi ea că mi-și tocmea
Tot cinci-șease lopătari,
Și cinci-șease săpători;
Și ea măre, că-mi s'pa
Tot la colțul grajdului,

La răsaiul soarelui;
Și pe șargul mi-l scotea
De căpăstru l-apuca,
Pe ulița îl ducea,
La Domnie l-aducea;
Și Domnul că mi-o vedea
Și din gură așa grăia:

— »Babă slabă și 'nfocată,
De genunchi apropiată,
De călcăe depărtată;
Nu ți-e calul de vânzare,
Să-ți dau galbeni și parale?
Nu ți-e calul de schimbare,
Să-ți dau pe el doi și trei,
Și vre-o cinci sute de lei?
Foicică ș'o lălea,
Iar' baba de-mi auzia,
Din gură așa striga:

— »Nu mi-e șargul de vânzare,
Nici mi-e șargul de schimbare;
Că-mi este de dăruială,
Ca să scoț pe Corbea afară.

(Va urma.)

Locuința omului.

Dintre toate bunătățile pământului sănătatea e averea cea mai scumpă a omului. În deșert va avea omul averi peste averi, în deșert va avea frumsețe și înțelepciune, căci lipsindu-i sănătatea nu se va bucura de ele.

Câți bogăți nu s'ar lipsi de averile lor pentru a-și recăpăta sănătatea? Câți dirigători înalți nu ar abzițe de dirigătoriile lor bogate numai spre a deveni sănătoși?

Pentru a ne putea păstra sănătatea, averea cea mai scumpă, încă până o avem în posesiunea noastră să o grijim, căci ușor putem să o pierdem, dar greu putem să o redobândim.

Câte fețe palide, câți oameni lipsiți de puterea vieții nu întâlnim pas de pas? Dacă căutăm răul, fără multă bătăie de cap, îl aflăm în casa de locuit a omului.

Omul partea cea mai mare a vieții sale o petrece închis între cei patru pereți ai casei sale. E tare lipsă deci ca locuința în care viețuim să fie sănătoasă.

Pentru a avea o locuință sănătoasă trebuie să fim cu mare băgare de seamă la zidirea ei; trebuie ca aceea să fie înaltă și destul de spațioasă, pe lângă aceea să aibă ferestre înalte și mari ca lumina soarelui să poată intra în ea neimpedecată, căci lumina contribuie mult la sănătatea omului.

Intâmplările de toate zilele ne arată, că omul lipsit de razele soarelui e mai palid la față, trupul îi e mai greoiu și înclină mai ușor spre boale. Oare, care dintre noi nu a văzut om întemnițat? Oare, nu cu milă îi privește fața palidă și trupul lipsit de agerime? Cărțile și medicii ne spun, că o mulțime de boale se vindecă cu lumina soarelui. Intâmplări asemenea acestora, nu numai în viața omului vedem, fără chiar și în a plantelor. Dacă planta e la întunec, oare frunzele ei nu se vor gălbeni, și nu va înceta de-a crește? Care dintre noi nu a văzut o plantă cum se sucește și cum se trage în spre lumină.

Din cele mai sus înșirate se vede, că nu e tot atât a avea orice casă de locuit, și a avea o casă spațioasă și bine luminată. Cea dintâiu îl lipsește pe om de sănătate, a doua ajută la susținerea ei.

Ca locuința noastră să fie sănătoasă nu e de ajuns, ca să întrunească recerșele spuse, fără e de lipsă ca să fie așezată pe pământ lipsit de umezeală cu fața spre mează zi.

Dupăce în chipul acesta ne-am edificat casa, avem să o ingrijim mai departe cu serizatul. E adevărat, că premenirea aerului se întâmplă mai prin pereți, mai prin crepăturile ușii și ale ferestrelor, dar cu toate acestea o astfel de premenire e prea puțină, se recere deci ca timp mai îndelungat să ținem ferestrele deschise, pentru a fi înlocuit aerul stricat al odăiei cu aer proaspăt de afară.

Durere, dar trebuie să recunoaștem, că în privința aerizării în familiile țărănilor dela sate stăm de tot slab. Curățenia și aerizarea, în multe familii e socotită de lucru domnesc, pentru ceace țărâna noastră nu-și rupe timp. Cât de stricat e aerul în atari căsi o simte foarte bine preotul și cantorul în ajunul botezului când umblă cu crucea. De sicutum la un aer curat nici aștepta nu ne putem, căci unde în un cuib de căsuță locuiesc 8—10 oameni, ba în cele mai multe cazuri aflăm încă și câte o oaie cu miel, mai câte un vițel sau purcel, dus în casă pentru a fi apărat de frig, ba câte 1—3 găini sau găște clocind sub un pat, apoi și câte o măță sau două durmecând lipite de cuptorul cald, o sfoară plină de vesminte ude puse la uscat și o grămadă de obiele din veacuri nespălate, puse la vârful cuptorului, — nici nu pot ca să nu strice aerul.

Firește, că locuitorii acestor căsi de regulă sunt vesteji la față, iar mișcărilor lor sunt greoaie. Dacă le tâlcuești răul prin aerul necurat și prin lipsa curățeniei din casă, îți răspunde cu obicei-nuitele vorbe: »că doar și tata tot așa a făcut și tot a trăit«!

Vitele fie vite în grajdă afară, iar omul fie stăpân în casă și aceasta ingrijindu-o cu curățitul și cu aerizatul; căci prin necurătenia din casă se sporesc o mulțime de bacili (viermuțeți), cari strică sănătatea omului, ba se sporesc o mulțime de gânganii, cari de cari mai neplăcute, cum sunt stelnitele, pu-recii, păduchi, muștele și alte multe.

Din cele zise despre locuința omului, avem să urmăim următoarele legi:

1. Locuința să fie spațioasă, largă.
2. Bine luminată.
3. Ingrijită, aerizată și curățită.
4. Lipsită de umezeală.
5. Să fie așezată cu fața spre miază-zi.

„Agric.“

Augustin Ocnean.

Banca culturală „Lumina“.

Pentru banca culturală »Lumina« care e pe cale a să întemeie, fundatorii, cari sunt unii din cei mai vrednici fii ai neamului nostru, au dat următorul prospect (plan), pentru subscriere de acții:

I. Subscrișii ne-am hotărât să înființăm în orașul Sibiiu (Nagyszeben) pe timp nedeterminat o societate pe acții sub numirea românește: »Lumina«, institut de credit și economii, ungurește: »Lumina«, takaréék és hitelintézet, részvényársaság; nemțește: »Lumina«, Spar- und Credit-Anstalt, Aktiengesellschaft.

II. Sediul societății este în Sibiiu (Nagyszeben).

III. Capitalul social se statorește în suma de 600,000 coroane, împărțit în 3000 de acții de câte 200 coroane valoare nominală. Dar la cazul că s'ar subscrie mai mult ca 3000 acții, adunarea constituantă este îndreptățită a decreta urcarea capitalului societar până la suma de 1,000,000 coroane, împărțit în 5000 acții de câte 200 coroane.

IV. La subscriere se plătesc 10% de fiecare acție, precum și 2 coroane ca spese de fondare; alte 20% se plătesc de fiecare acție până cel mult la 31 Decembrie 1908; iar restul se plătește în rate după cum va statori direcțiunea, conform statutelor ce se vor vota în adunarea generală constituantă.

V. Ratele plătite se fructifică la un institut de credit în favorul acționarilor.

VI. Venitul curat se împarte în modul următor: a) Mai întâiu se dă acționarilor o dividendă de 5% după capitalul vărsat.

Iar din restul venitului curat se dau: b) 30% fondurilor de rezervă; c) 8% pentru fondul de penziune al funcționarilor; d) 15% tantieme directorului executiv, membrilor din direcțiune, din comitetul de supraveghere și funcționarilor, în conformitate cu dispozi-

VESELIA.

— Foia glumească a Foii Poporului. —

Femeia care a nălbîit pe dracu.

(Urmare și fine.)

Dracu zice: ian ascultă
Și fără zăbavă multă.
Împăratu-o fată are
Ce-i bolnavă din născare
De ducă-se pe pustii,
Acolo tu ai să vii
Și prefăte-un doitor mare
Ai să fii a ei scăpare
Și și-a da-o de soție,
Jumătate împărăție
Va fi a ta.
Dar nu uita:
La alta n'ai ce căta,
De cum-va te-ar mai chema,
C'apoi vai de pielea ta!
Zapisul îl iscălesc

Și în drumul lor pornesc.

A făcut cum l'a învățat

Și cu fata de împărat

Românul s'a însurat.

Trece o lună,

O săptămână

I-a trimese răspuns și carte

Un împărat de departe

Ce-l ruga să l miluiască

Și fata să-i mântuiască

Cum odată îndreptase

Pe a sa împărăteasă.

Greu la deal și greu la vale

Cum să le puie la cale

Și cu cinste să rămâie

În a sa împărăție?

El să duce la împăratul

Ce i ceru leacul și sfatul.

La fată sosește

Și astfel i șoptește

Iată-mă-s, că am venit...

Dracul la el s'a răstit:

Cum așa? ai îndrăznit

Zapisul de n'ai păzit

Nu gândești ce te așteaptă?

Și ce cumplită răsplată

După faptă și să vine?

Știu, da-am vrut să dau de tine

Și-am venit să te 'ntilnesc,

Că altcum nu te găsec,

Și te rog ai îndurare

De suferința mea mare

Și să-mi dai a ta povață

Cum să-mi scap a mea viață?

Femeia ce-a stat cu tine

A venit acum la mine

Și amar mă pedepsește

Și c'an foc mă schingiuieste

Că de ce te-am scos pe tine,

Că unde ești, că ea vine

După tine

— Vai de mine!

Vai de capul meu săracu...

Și huști — o tulște dracu.

ființele speciale din statutele ce se vor vota; e) 2% la dispoziția direcțiunii pentru scopuri filantropice; f) 45% se predau Conzistoriului arhidiecezei gr.-or. române din Transilvania pentru trebuințe culturale.

Când fondul general de rezervă va ajunge la $\frac{1}{2}$ din capitalul societar, fondurile de rezervă se dotează cu 20%; iară din restul de 10% se dau 5% ca supradividendă acționarilor și 5% se adaug la dotațiunea culturală a arhidiecezei.

Iară când fondul general de rezervă va fi egal cu capitalul societar, se dotează fondurile de rezervă cu 15%, și celelalte 15% se impart în părți egale acționarilor ca supradividendă și arhidiecezei ca dotațiune culturală.

VII. Terminul de subscriere se încheie cu 31 Decembrie 1908.

VIII. Membrii fondatori își susțin dreptul de a alege ei prima direcțiune pe primul perioadă de 3 ani.

IX. Taxele de fondare și ratele de 10% respective de 30% din capital sunt a se trimite după incasare în Sibiu la dl. Pantaleon Lucaș, cassar conzist.

X. Membrii direcțiunii și ai comitetului de supraveghiere nu pot fi înrudiți între sine în gradele statorite în statute.

Dat în Sibiu, 24 Septembrie 1908.

Fundatorii: Dr. Ilarion Pușcariu archim. vicariu arhieppesc, Sibiu. Dr. E. Miron Cristea protosincol, asesor conzist, Sibiu. Emanuil Uogurean avocat Timișoara. Vasile Goldiș secretar eppesc, dep. dietal, Arad. Ioan Preda avocat Sibiu. Nicolae Garoiu avocat Zărnești. Vasile Damian ppresb., dep. dietal, Brad. Galaction Șagău protopop Reghin. Nicolae Ivan asesor conzist. Sibiu. Vasile Almășan avocat Cluj. Dumitru Comșa profesor semin. Sibiu. Pant. Lucaș asesor conzist. Sibiu. Dr. Vasile Pahone, avocat Bistrița. Dr. Eugeniu Meșianu adv. Brașov. Nicolae Borzea ppresbiter Făgăraș. Pavel Munteanu colonel în retragere Sibiu.

NOUȚĂȚI.

O nouă fundație. Zilele trecute a reponzat în Görz (Austria) căpitanul ces reg. în pensie Teodor Sandu, de obârșie de pe la Năsăud. El și-a iubit mult nația și a dăruit mult pentru scopuri culturale românești. La moarte a lăsat 25 mii cor. fundațiune, »Asociațiunii«, care s'a și trimis la Sibiu, împreună cu testamentul reponzatului. Căp. Sandu și-a ridicat un frumos moaument.

În cauza bătălii sângeroase d. la Fachert s'a sfârșit cercetarea. Căci au fost siliți a folosi armele, după ce au fost bătuți cu pietri. Au fost arestați doi turtari nemți, ca așiftatori.

O copilă tăiată de tramvai. »Gazeta« din Brașov scrie: O groaznică nenorocire s'a întâmplat Joi la orele 1 $\frac{1}{2}$ p. m. în Strada Lungă din Brașovul-vechiu. Copilă de 4 ani a măsărului Dierers din Strada Lungă se juca în prăvălia curelarului Wagner cu băiatul acestuia. Într'un moment nenorocit copiii au eșit în fugă din prăvălie voind să treacă peste drum. În acelaș moment sosea cu repejenea obicinuită tramvaiul, care neputând fi oprit, a cuprins sub roatele sale pe biata copilă, pe care a dărăburit-o în adevăratul înțeles al cuvântului. Băiatul a săpat

ca prin minune, având atâta timp să treacă peste linie. După luarea unui proces verbal la fața locului, unde se strânsese o mulțime mare de oameni, părțile trupului nenorocitei copilă au fost strânse într'o pânzătură și transportate la spital.

Contra oboselii, durerilor de picioare, durerilor de șele, contra podagrei și reumei este un mijloc probat de decenii, Reparatorul lui Kriegner, care n'ar trebui să lipsească din nici o economie casnică, deoarece acela este un escelent leac de casă. — O sticlă mică costă 1 cor. o sticlă mare 2 cor. în farmacia-Coroana, Budapesta, Kálvintér.

Budgete. Budgetul Sibiului pe 1909 s'a statorit astfel. Venite 861.387 cor. Cheltuieli 926.459. Lipsa este 65,072 cor. care să va acoperi prin o dare suplimentară de 12%. — Făgărașul stă mai rău. Venitele pe 1909 sunt 67,175 cor. Cheltuielile 126.932. Lipsesc deci aproape jumătate din cheltuieli, 60 mil cor. care trebuie să se acopere cu o dare suplimentară de 75% după darea de stat. — Bine mergem!

Linimentum Capsiei comp. al lui Dr. Richter (Anker-Pain-Expeller) a devenit un leac de casă în adevăr popular și să află la îndemână în multe farmacii de ani de zile. La dureri de spate, de șolduri și de cap, la podagră și reumatism etc. frecările cu Anker-Liniment s'au dovedit în totdeauna ca alinaătoare de durere, și la boale epidemice, cum e colera și colica, au fost foarte avantajoase fricțiunile la foale. Acest escelent mijloc de casă s'a folosit cu bun succes la influența, ca fricțiune și să află de vânzare în cele mai multe farmacii cu prețul de 80 bani, cor. 1.40 și 2.— dar să cerem expres: »Anker-Liniment al lui Richter«, (Anker-Pain-Expeller) și să ne uităm la marea de scutire »Anker« și numele »Richter« și să luăm numai sticle originale.

Concurs. »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« publică concurs pentru următoarele stipendii:

1. Un stipendiu de cor. 120 din fundațiunea Ioan Găllianu de Kecskés pentru un elev de naționalitate română, care urmează la vreuna din școalele medii din Transilvania. Se vor preferi, în înțelesul literelor fundaționale descendenții familiilor Popu și Antonu.

2. Un stipendiu de cor. 200 din fundațiunea Georgiu Boeriu din Vad, pentru un elev de naționalitate română, înrudit cu fundatorul, care urmează la vre-una din școalele medii din patrie; iar încât nu s'ar găsi penți vor da 2 ajutoare de câte cor. 100 la 2 tineri cari învață vre o meserie și sunt înrudiți cu fundatorul.

Cererile pentru aceste stipendii se vor înainta comitetului central al Asociațiunii (Sibiu, str. Morii Nr. 6, până la 1 Decembrie n. a. c., însoțite de următoarele acte: a) certificat de botez; b) certificat pe anul școlar 1907/8; c) certificat de paupertate; eventual d) actele cari să dovedească înrudirea cu fundatorul. Cererile întrate după terminul indicat nu vor fi luate în considerație.

Sibiu din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, ținută în 16 Oct. 1908. — Iosif Sterca Șalufu, prezident.

A 20-a adunare generală ordinară o va ținea »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« în una din Duminecile proxime din a. c. în comuna Cornățel. Comitetul Reuniunii roagă din nou direcțiunile Insoșirilor de credit sătești sistem »Raiffeisen« și ale »Tovărășiiilor agricole« să binevoiască a înainta de urgență rapoartele despre activitatea lor în 1907 și bilanțele pe acel an, spre a fi luate în raportul general.

Noul palat de justiție din Sibiu fiind gata, săptămâna trecută s'au mutat toate judecătoriile acolo, în strada Shewis. (poarta Cisnădiei). În parter este judecătoria cercuală, în primul etagiu e tribunalul (prezidiul) iar în al doilea procuratura.

Țangăi criminali. În Zrindul-mare (com. Arad) 4 țangăi de 17—18 ani au atacat pe drumul țării pe doi băiețani de 16 ani și cu nește băte de fer i-au tocat în cap și i-au omorât. Au avut ceva mânie pe ei. Aceasta s'a întâmplat înainte cu câteva săptă-

mâni, dar de urma ucigașilor nu s'a dat. Acum cei 4 păcătoși s'au certat și s'au înștiințat unul pe altul la judecătoria. Au fost prinși toți 4. Mai adaugem, că țangăii nu sunt Români.

Iuda Spitezer, se numește furnisorul de vestminte și ornate bisericesti, de potire, de vin pentru cuminicătură etc. și alte trebuințe liturgice, pentru arhidieceza ortodoxă de Bucovina. — Ce să mai zicem la aceasta?

Puterea e viață! Cum are lipsă planta de ploaie, așa și corpul omenesc are lipsă de un ajutor, care îl scutește de influențe externe păgubitoare, care îi păstrează sănătatea și îi mărește puterea. Fiecare tată de familie atât în interesul sănătății sale, cât și a nevastei și copiilor, va ținea stabil în casa sa leacul de casă iubit pretotindenea »Forță Spiritul-sărat«. O mulțime de scrisori de mulțumită laudă efectul escelent și multilateral al acestui leac de casă. »Forță-Spiritul sărat« să capătă în sticle de 30 bani, 40 bani, 1 și 2 cor. mai bine însă este dacă procurăm 10 sticle mici, cu 3 cor. cari să espedează per rambursă s'au trimițând banii înainte, dela producătorul Kosmos Laboratorium în Győr (Raab).

Al 138-lea! Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Elena N. Mohan n. Mărginean, soție de culg. tipograf în retragere.

Acesta este al 138-lea cas de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Mamele caută cu zăl în foaia lor, că oare nu află ceva nou pentru copii; ele cer cataloage și comandă una-alta, dar nu uită a comanda procsimul casten cu petricele de edificat, ca întregire. Aceasta să întâmplă regulat de ani de zile, deoarece ele știu din experiențe, că augmentarea castenului face mare bucurie copiilor. Noi sfătuim deci pe toți părinții, ai căror copii n'au castene cu petricele de edificat, să oară îndată cea mai nouă și ilustrată listă de prețuri a castenelor de edificat, dela firma F. A. Richter Cnie, furnisori reg. de curte și camerali în Viena, I. Operngasse 16 Acolo aflăm informații și despre instrumentele muzicale-Imperator ale lui Richter și aparate de vorbit.

Mere de vândut. La subscrisul se află de vândut 5—10 măji metr. mere pătule, »de Paris« și »de glaje.« Cele mai multe ba mai toate pătule și de o mărime, frumsețe și gust escelent. Le dau cu un preț moderat. — Sevestreni (p. u. Făgăraș) Nicolae Pesteș.

Caz de moarte. Cuprinși de adâncă jale aducem la cunoștința tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, cumcă preaiubitul nostru tată, frate, socru, moș și unchiu Ioan Petru paroch gr.-or. în Ibănești după un morb scurt, împărțit cu ss. tale ale muritorilor și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului Luni în 26 Oct. st. n. la 3 ore dimineața, în anul 62-lea al etății și 38 al preoției. În mormântarea s'a făcut Mercuri în 28 Oct. în cimiterul comun. — Elena, Victoria, Elisabeta, Octavian fiu și sice. Demetriu, Florea frate. Grigore, Alecsandru, Isidor, gineri și alte rudonii.

Automate. Tot mai mult să adeverește faptul, că azi birtașului, cafegiului etc. nu e destul a da numai mâncări și beuturi bune, ci trebuie să se grijească și de distracția oaspeților. Distracția cea mai bună este muzica. Technica de azi ne-o oferă azi cu perfecțiune prin instrumente automate, cari înlocuiesc nu numai și pe cel mai bun pianist, ci și pe o capelă de muzică. La procurarea unui astfel de automat să ne adresăm la fabrică recunoscută de rangul prim. Ca o fabrică cea mai mare și mai capabilă de prestare putem să recomandăm cetitorilor nostri firma Ludwig Hapfeld soc. pe acț. Viena, VII. Mariahelferstrasse Nr. 5/9.

Inspectori școlari. Mirza Lajos subinspector de școale în comitatul nostru, a fost numit de inspector în com. Bistrița Năsăud. În locul lui la Sibiu e numit Krenko Géza. — În comit. Făgărașului a fost numit de inspector Szabó Elemé; fost provizor până acum.

NOXIN

Cea mai bună
Cremă
pentru ghețe.

NOXIN

Cu patent
Chelle.

Să capătă în toate prăvăliile mai mari

The „NOXIN“ Co,
Budapesta VI.: 57 34-50
Gebrüder Hochsinger.

Precauțiunea e o vârtute,

iar neîncrederea e un păcat, care mai adeseori să răzbină asupra noastră. Să fim deci precauți și să nu ne lăsăm a fi seduși de laude proprii de târg, ci să dăm încredere aceluia institut care a produs tot felul de dovezi posibile despre aceea, că el **ne recomandă, ne sfătuiește ceva bun.**

205 4-4

Cetiți cartea noastră, plină de adevărată iubire de oameni și de curată știință și căutați să cunoașteți pe invlogătorul morbului omenesc celui mai modern, a boalei de nervi: **Elektroterapia modernă.** Cartea aceasta o trimit **gratis** și liberă de porto ori cărui interesat, în plic închis. Pentru femei ediție separată.

Elektro-Vitalizer, Institut med. de ord.

Budapest, Károly-körut 2 Mezzanin 55.

Cupon pentru cartea gratis.

La Electro-Vitalizer, institut medical Budapest, Károly-körut 2 Mezzanin 55.
Vă rog a-mi trimite opul:

Tratat despre „Elektro-Therapie modernă franco sub cuvertă“.

Numele

Adresa

Rog cereți franco

prospecte și mustre din cel mai bun

postav știrian pentru domni și dame,

pentru vânat, pădurărie și turistică, cum și mostre din toate stoffele de modă pentru vestminte de băiați și domni, pardessii, ulstere, dela calitatea cea efțină până la cea mai fină, dela firma de esport de postav, ca reellă, ca cea dintâiu și mai mare

VINCENȚIU OBLACK

furnisor de curte c. și r. de postav

GRAZ, Murgasse Nr. 9/a.

193 8-10

Cheag natural în formă de — praf. —

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al D-rului Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru închegarea laptelui, chemice curat, întrecu mult toate mijloacele de închegare de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai compenți în brânzături, cheagul natural nu împedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e mai bun.

O încercare ne convinge.

Singura vânzare de cheag natural de-al lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru **Galiția, Bucovina și Ardeal la**

M. LINDEMANN, agentură
Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 97 22-26

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

20 jugăre livadă

direct lângă casarma de cavalerie ce să zidește acum, asifel ascelent ca loc de zidit, să află de vânzare.

Informații mai de aproape dă administrația acestei foi. 220 4-5

Nr. 178/1908

227 2-2

Pășunat de iarnă!

Comunitatea bisericească ev. A. B. din **Roșia (Rothberg)** își esarândează pe cale de licitație publică pășunatul său **»Sand«** în estensiune de circa 300 jugăre și în dosul la **»Bärenwald«**, circa 200 jugăre, pe timpul dela **11 Noemvrie 1908 până în 31 Martie 1909.**

Licitația este verbală, la care însă să primesc și oferte în scris, la cari să se alătore vadiu de 10% și să ține **Duminică în 8 Noemvrie n. 1908** în școala ev. A. B.

Roșia 25 Octomvrie 1908.

Presbiteriul ev. A. B.

Neconționat

să cetiți acest sfat bun!

Vestea bună merge departe. Aceasta să adeverește și la **»Fortă-Spirtul sărat«** a cărui veste a cutrierat lumea întreagă și pătruns și la noi. Voim deci a împărtași și st. nostri cetitori, din cari motive trebuie să ținem stabil în casă acest mijloc escelent și pentru ce este el în general așa iubit.

„Fortă-Spirtul sărat“
ca protector al sănătății!

„Fortă-Spirtul sărat“
ca mijloc pentru îngrijirea corpului!

Fie omul june ori însurat, are lipsă întotdeauna de un mijloc de casă bun și vrednic de încredere, pe care să-l aibă la îndemână ca ajutor la vreun rău ce-l năpădește repede pe neașteptate. Cu deosebire unde sunt copii, este de lipsă aceasta pe ceauște. Acum să simte unul rău, în celalalt minut să plânge al doilea de durere de cap, al treilea gem: iară de zgârciuri de stomach și așa mai departe. Ce bun este în astfel de cazuri **»Fortă-Spirtul sărat«**, cetim instrucția de folosire minuțioasă și îndată știm, ce avem să facem. Aproape în fiecare familie este cineva, care suferă de insomnie, nervozitate sau e torturat de podăgră, reumă, dureri de șele și de spate, junghiuri în coaste etc. un altul iarăși își simte dispărând puterile, să simte slab, obosit și eshauriat. Cât de des nu să întâmplă leșinuri? Și adeseori omul nu știe ce să facă momentan. În asemenea cazuri **»Fortă-Spirtul sărat«** e mai prețios decât ori ce altele, fiindcă el întărește nu numai nervii și muschii, nu numai face pe om mai capabil de lucru, ci face în adevăr servicii neprețuibile și în cazurile dureroase amintite mai sus, dacă să folosește conform instrucției de întrebuintare.

Și oameni tineri laborioși adeseori să eshauriază lucru ostentios încordat și după eshauriare urmează adese boală. De aceea e consult, ca fiecare, care lucră mult, dimineața și sara înainte de culcare să-și frece cu **»Fortă-Spirtul sărat«** membrele, cum și pieptul, șelele și capul, după care simțim ca și când muschii ar căpăta nouă forțe și capacitatea de lucru să manifestă îndoită. Cine face voiajuri să-și ia în buzunar o sticlă de **»Fortă-Spirtul sărat«** și nu să va căi. Cel puțin o sticlă de **»Fortă-Spirtul sărat«** să fie totdeauna în casă, cu atâta e dator fiecare om sănătății sale.

Veritabilul **»Fortă-Spirtul sărat«** să capătă pretotindinea în sticle de 30 fl., 40 fl., 1 și 2 Cor., dar să ne ferim de imitații și să luăm numai sticle de acele, pe cari e vizibil figura de bărbat de mai sus sau să comandăm la singurul fabricant:

„Kosmos“ laborator chimie în Győr,

de unde să expedeză 10 sticle mici și 3 sticle mari franco, cu rambursă sau trimițând înainte prețul.

279 2-10

Cunoști Dta pe cineva care-și masează corpul cu **»Fortă-Spirtul sărat«**? Dacă da, întrebă-l că nu să simte ca nou născut? Chiar și oameni îmbătrâniti simt că li se reîntorc forțele și elasticitatea, dacă își masează regulat corpul cu **»Fortă-Spirtul sărat«**.

Ai văzut Dta cum să poartă în una oamenii slabi? O zgribuire, o tremurare, un înghet e întreg omul! Dacă un astfel de om și-ar freca dimineața peptul și spatele cu **»Fortă-Spirtul sărat«** încălzește iarna întreg corpul și va a il răcorește, ca ghița el depărtează și asudarea. Ce neplăcut este, dacă subțiori, la mâni și la picioare asudă și să face insuportabil prin mirosul uricos de exudat. Prin spălarea cu sîrguință a subțiorilor, a mânilor și picioarelor cu **»Fortă-Spirtul sărat«** alungăm și sudorile, cât și mirosul.

Și mirosul urit al gurii este și mai chinuitor pentru mulți oameni. Acest miros rău e cauzat de putrezirea resturilor de bucate în gaurile dinților. Aceste fac nu numai gura rău mirositoare, ci aj. ng adeseori și în stomach, unde pot cauza boale. Cine își clătește

gura dimineața și după mâncare cu **»Fortă-Spirtul sărat«** amestecat cu apă, încunjură stricarea dinților, nu are dureri de dinți, gura miroasă plăcut, măncarea încă ne cade mai bine și e scutit și gâtul de îmbolnăvire. La copii zădărnici prin aceasta și durerea de gât, umflarea glandulelor și alte rele. Nu este vanitate, dacă ne îngrijim de păstrarea frumșetii părului și feței, e aceasta chiar o bună calitate. Cine pune în apa sa de spălat și de scădat regulat veritabil **»Fortă-Spirtul sărat«** va avea pielea feții curată și fină, dacă ne spălăm cu ea capul, împedecăm formarea de mătreață, părul dev. ne frumos fin și nu cade, fiindcă acest **»Fortă-Spirtul sărat«** împedecă căderea părului și ne fereste de a încărungi înainte de vreme.

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsici comp.,
inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură — la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
:: „Leul de aur“ în Praga. ::
— Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou. —
Eспедиție zilnică. 199 6—42

RÉTHY BELA
APOTHEKER
PEMETE BONBONS
BÉNYÉSCSABA
PREIS 60 Heller.

Contra tusei, răgușelei și catarului au efect mai bun 231 1—10

bomboanele Pemete
ale lui Réthy.

La cumpărare să fim atenți și să cerem apriat bomboane de-ale lui RÉTHY, fiindcă sunt multe imitații fără valoare.
1 Carton 60 fileri.

Să cumpărăm numai bomboane Pemete de-ale lui RÉTHY!

Tovărășia „MUGURUL“.

Recomandăm proprietarilor de vii cu toată căldura Tovărășia românească »MUGURUL« însoțire economică-comercială în Elisabetopol (Eszébetváros) care vinde altoie de viță de vie de toate speciile, precum și viță americană cu și fără rădăcină. La dorință însoțirea dă instrucție gratis ori-și în toate ramurile viticulturii. 186 5—15

La gușe, scrofule

lipsă de sânge, boală engl. bubițe de-ale pielei, boale de grumazi, de plumăni, tuse nădușitoare și măgărească, reuma, podagră, pentru întărirea copiilor cari au lipsă de sânge, sunt slabi și rămași îndărăpt în dezvoltare și studiu, recomand o cură cu

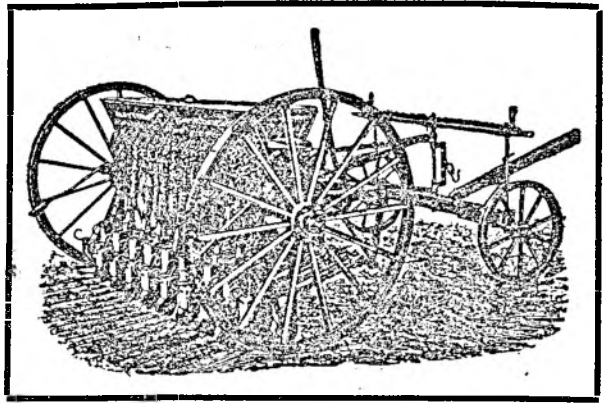
uleiul de pește al lui Lahusen
„JODELLA“.

Cel mai bun, cu efect și mai iubit ulei de pește. E ușor de suportat. Cel mai bun timp de cură August până în Mai. Să cumpărăm numai pachete originale, prețul Cor. 3.50 și 7.— cu numele de scutire patentat „Jodella“. Toate celelalte să le respingem, ca neveritabile.

Singurul fabricant:
Farmacistul Wilh. Lahusen în Bremen.
Să capătă întotdeauna proaspăt în toate farmaciile în Sibiu. 204 6—12

Mașine de sămănat.

Aparat de sămănat după sistem american. Regularea să face fără schimbarea roatelor de mână, numai prin aplicarea unui scripăț.

Mașină de sămănat cu mână,

tăietori de nutreț, mori de napi, tăietori de napi, mori de uruit, mori de uruit coceni de cucuruz, toate pentru mână sau mâcate cu forță, de esecția cea mai ieftină și mai bună. Cuște pentru tăietoarele de napi și nutreț. — Pompe pentru zama de gunoiu și împrăștiator de zama de gunoiu.

Paie presate în vălătuci 100 Kg. Cor. 7.—

Prețuri la cerere.

CAROL F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

2 45—52

Institut indigen. — Banca de asigurare
„TRANSILVANIA“
din Sibiu

10 48—52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cismădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală
Asigurări pe așose de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: { } Capitale asigurate asupra vieții: { }
95,816.412 coroane. { } 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:
pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.113.12 c.

Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:
Direcțiunea în Sibiu, str. Cismădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Osers și Bauer fabrică exclusiv de motoare

Viena XX., Dresdnerstrasse 81-83/a. Depou principal: Budapesta VI., Podmaniczky utca 18.

35 31—52

Locomobile cu benzin

Motoare ou benzin. Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent! Spese de mânăre pe oară, după puterea de cal 2-3 fill: Mai multe sute de aranjamente în mânăre! Condiții de plată favorabile! Fabricațiune solidă, de primul rang! Cu prețurant și preliminar de spese servim gratis.

În timpul din urmă am furnizat mașini următorilor:
Schloß Ioan & soți, Sas-Veseuş 8 HP aranjam. de imbl. Pap János, Iháros-Berény 8 HP aranjam. de imbl. Nagy I. Pavel, Boglár 6 HP aranjam. de imbl. Takács Imre, propriet. de moară, Pásztó 75 HP aranjam. de imbl. Stenger Vilhelm, propriet. de moară, Topolovețul mare 50 HP aranjam. de imbl. Rosmann Samoil propriet. de moară, Mociu (com. Cluj.) 40 HP aranjam. de imbl. și în alte numeroase domenii.

Ucișl. In pădurea Bungardului (l. Sibiu) s'a aflat 25 Oct. c. trupul fără de viață a lui Nic. Popeș. Probabil, că a fost ucis de cineva. — Tot așa s'a găsit amețit pe drumul către Nocrich Ilie Moga din Mohu. El a fost adus în spitalul din Sibiu, dar cum era greu rănit, a murit fără de-a putea fi ascultat.

„Calindarul Poporului“ pe 1909 ieșind în tipar zilele aceste, facem luători aminte pe onor. noștri cetitori, că mai ușor să poate cumpăra, trimițând prețul lui de odată cu abonamentul la foaie, prin ceace să cruță porto trimiterii banilor. Cruțare să face și atunci, dacă se însoțesc mai mulți și comandă Calindarul. D. p. dacă să însoțesc 5 inși, îl costă pe fiecare porto banilor 1 cr. și nu 5. Porto pentru Calindar (5 bani) trebuie totdeauna trimis, așa-dar 45 bani.

Pentru biserică. Credincioșii parochieni din Felmer, tractul Cohalmului, aflători în America, din dragoste față de casa lui D-zeu și din iubirea, ce și acum o poartă față de frații lor rămași acasă, acum când bunul D-zeu le-a dat spor la lucru, cuprinși fiind de mulțămire și bucurie, s'au văzut îndemnați a arăta aceasta și prin fapte. Astfel din îndemn propriu și din dragoste față de podoaba casei lui D-zeu, au colectat între sine și prietiniilor frumoasa sumă de 290 cor., pe care au și trimis-o, ca să se cumpere pe sama bisericii un policandru. Au contribuit precum urmează: Andrei Bălborea 2 dolari (10 cor.), Zaharie Braga 5 d. Ion Băra 2 d. Ion Bărcuțean 2 d. Moise Ionuț 5 d. Ioan Babeț 3 d. George Balint 3 d. Ana Bumariu 3 d. Ioan Balint 2. d. Ioan Comanicu nr. 349 2 d. Ioan Bumariu, Ioan Piticaș și Ioan Piticaș câte 2 d. 50 c., Bucur Piticaș 4 d. Iosif Călin 4 d. Ioan Comanicu Nr. 348, 2 d. Ioan Frățilă 5 d. Ioan Piticaș 1 d. toți din Felmer. A mai contribuit Dionisie Șandru din Viștea inferioară 1 d. Andrei Boeriu din Valendorf 50 c., Ioan Tulbure și soția, Hălmeag 1 d. Iosif Mihuț, Brad 25., Dumitru Pavel, Ticuș 20 c., Avram Cintorean, Șoarș 10 c., Maria Marian, Covor Ioan Poromb, Covor George Stoica, Șoarș Achim Sava, Dupușdorf Ioan Irimie Tașiu, Hălmeag, și George Graor, Șoarș câte 25 c., G. Mild, Măgărei 50 c., Nicolae Șandru, Cincul-mare 25 c., Stanca Mitrea, Rășinari 1 d. Dumitru Galbincă, Sâmbăta de jos 25 c., și Ioan Floare, Voivodeni mici, 25 cenți.

Pentru acest dar făcut din inimă curată ca mulțămire lui D-zeu, în scopul înfrumusețării bisericii și pentru dragostea și bunăvoința, ce au arătat față de frații lor, în numele comitetului parochial și a credincioșilor din Felmer, le aduc și pe această cale cele mai sincere mulțămite. D-zeu să le primească darul făcut, să-i țină sănătoși ori unde vor petrece și să-i aducă în pace acasă. — Bucur H. Șolca, preot.

Despărțământul Fărăgău, aparținător reuniunii înv. din archidieceză gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, își va ține adunarea de toamnă la 21 Nov. st. n. c. în sala de propunere a școlii gr.-cat. din Teaca. La această adunare sunt invitați toți binevoitorii causei învățământului popular. Cozma la 2 Nov. 1908. — Ioan Moga, pres. desp.

Alegeri de preoți. Luăm cu plăcere la cunoștință, că harnicul teolog abs. dl. Pompiliu Piso, a fost ales de paroch în comuna Cărpeneș (l. Câmpeni); iar în Rod (l. Săliște) la alegerea făcută în 12 l. c. v. totalitatea voturilor a întrunit-o Const. Ghișe din Poiana. — Felicitări.

Teatru german. Joi, după cum s'a anunțat, s'a predat comedia: »Vater und Sohn«. Piesa aceasta a unui dramatic danez samănă în mult cu »Stălpii societății« a lui Ibsen. E în fond foarte serioasă, de un tragic dureros aproape și caracterul de comedie zace numai în deslegarea norocoasă: Fiecare își capătă părechea. E cam greoaie, dar cu atât mai splendid a ieșit la iveală interpretarea rolurilor a damelor Bellau și Waldemar și a dnilor Viebach și Felda. Sâmbătă și Duminică s'au repetat două opere de din repertoriul mai învechit și anume: »Der Zigeunerbaron« și »Fa-

ținița«. Luni s'a introdus pe scenă novitatea: »Fräulein Iosette, meine Frau«. Renumitul, ușorul, genialul l'ésposit a francezului și aici muzează și comicul și humorul cu spirit s'ar putea asemăna cu sunetul fin al unui poc al de șampanie. E totul viață și veselie și zâmbesti, când îți aduci aminte de piesă. Terman (Viebach) și Iosette (Mizzi Delorm), rolurile de rezistențe au fost escelent predate, cu deosebire rolul Iosettei. Ensemblu a fost succes. Marți a fost drăguța operetă a lui Zeller: »Der Obersteiger« și Miercuri: »Vater und Sohn« a doua oară.

Dela băi și stațiuni de cură. Hotelul de cură Altvater în Freiwaldau-Gräfenberg, Silezia austr. are aranjament de rangul prim, provăzut cu cel mai modern confort și are încălzire centrală, lumină electr. și o secție specială de cură pentru hidrotapie și stă sub conducerea renumitului medic Dr. Ioan Tschuschner, medic c. și r. de regiment, cum și fostul medic șef al stabilimentului de cură cu apă rece princ. bavarez castel Wasserberg și medic vechiu de cură și băi al stabilimentului de cură cu apă rece conte Clamm Gala la Liebwerda. Hotelul de cură Altvater e deschis anul întreg și cu considerarea la aranjamentul modern e de recomandat în deosebi pentru cură de iarnă. Culina și beuturile sunt de clasa primă, prețurile moderate. Nu e silă de cură. Iarna 20% scăzământ de logis.

Mamelor nutritoare

li-se întărește și îmbogățește laptele dacă folosesc Emulsiunea lui SCOTT.

Veritabil numai cu această marcă — pescarul — ca semn de garanță al procedurii Scott.

Slăbiciunea

încetează, copilul devine mai roșu și mai liniștit ca mai înainte.

Emulsiunea lui Scott dă în toate crizele de naștere putere, mărește curagiul și e totodată plăcută și ușor mistuitoare.

Prețul sticlei originale 2 cor. 50 bani.

191 9—28 Să află de vânzare în toate farmaciile.

Măzărliche de sămănat, pentru nutreț la vite caută spre a cumpăra abonentul nostru Sofronie Cristea în Iarcoș Nr. 32 p. u. Șilindia (comit. Arad) Cine are de vânzare să-i scrie dânsului, arătând și prețul.

Mare e norocul la Kiss. Este în genere cunoscut, că planul loteriei de clase reg. ung. priv. oferă cele mai favorabile șanse de câștig. Pe lângă câștigurile mari sunt și câștiguri mici în număr uriaș și cu deosebire împrejurarea că jumătate din lozurile puse în circulație — adică tot al doilea loz, — câștigă pe sigur, este motivul, că toate straturile populației își cearcă norocul. În modul acesta mii și mii de oameni au devenit deodată bogați. Tragerea primei clase a noii loterii de clasă va fi în 19 și 21 Noemvrie. — Faceți și D-voastră o încercare de noroc și cumpărați un los în colectura principală cunoscută a lui Carol Kiss & comp. Budapesta, Kossuth Lajos utca 13, fiindcă aceea servește mușterii punctual și conștientos, fiindcă e mare norocul la Kiss.

Hotelul de cură ALTVATER

Freiwaldau Gräfenberg, Silezia-austriacă.

Cură de iarnă și dietală

de tot felul, cum și (Cură dietală a lui Schrott)

Petrecere preste iarnă și Sport.

Nu este silă de cură. 235 1—

Iarna 20% scăzământ de logis. — Incălzire centrală. — Lumină electrică. — Prospekte gratis și franco.

Să poată căpăta în tot locul

Kalodent

9 34—41 a lui Sarg
cremă de dinți nelăcomorât de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Bl. A întârziat din lipsă de loc. Acum o dăm. Nu e târziu încă.

Nic. P. în Sev. Am dat în foaie. Vom căuta și noi.

Dobr. în V. Am luat la cunoștință. Mulțumite. Călindarele le-am trimis.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul „Tipografie“ Henric Meltzer.

Apucă-te de spălat
Ca copilul de jucat
Vei spăla cu ușurie
Rufe de mardărie
Săpun „Schicht“ de-i folosi
De năcaz te vei lipsi!

Puterea minunată și intensivă de curățit a
Săpunului-Cerb alui Schicht
provine din felul unic de fabricare și din alegerea precaută a materialului crud.

Săpunul-Cerb alui Schicht
cruță mâinile, rufe! Te cruță de osteneală și năcaz, cruță și sănătatea! Cruță bani, timp și lucru, 30.000 cor. garanță de curățenie.
144 B 7—8

Cea mai bună pogace pentru câni
este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger
care dintre toate mijloacele de nutriție de acest soi posedă cea mai bună compoziție și efect de nutriție.

50 Kg. Cor. 28.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-20

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri.

50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 3-50

Prospekte libere de porto prin Fabrica de pogăci patent pentru câni și nutremânt pentru găște, în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii.
Mijloacele de nutriție ale lui Fattinger s'au pregătesc sub controlă veterinară. 51 19—26

237 1-2

OFERT.

Român în etate 27 ani, necăsătorit, cu practică de boltă, dorește a lua în conducere o boltă sau o cărciumă la un sat, sau orașel în Ardeal, sau aiurea, vorbind numai românește, având și un mic capital, dorind și căsătoria cu o tinără Română, tot în condițiuni de mai sus. Doritorii să se adreseze la »Foaia Popului« în Sibiu s.b inițialele I. N. B.

Ne mai pomenit de ieftin !!**600 bucăți numai cu fl. 1.85.**

Un orologiu de precizie escelent cu garanță de umblare reguțată, cu tragere 36 oare, împreună cu lanț aurit, un ac excelent de cravată cu simili brilliant, 1 inel aurit cu peatră imit. pentru domni și dame, 1 colier escelent, podoaba cea mai modernă pentru dame, din circa 150 bucăți perle orientale, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8% aur double, 6 bucăți batiste de in veritabile, recvizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 1 săpun de toaletă aromatic, 1 notiț leg. fin, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, 20 obiecte, de corespondență și încă 395 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. Toate la blaltă cu orologiu cu tot costă numai fl. 1.85. Expediție per rambursă prin

casa de export

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

La cumpărare de 2 pachete dau gratis un frumos briceag cu doue limbi. La mai mult de 2 pachete la fiecare câte un astfel de briceag. 22 8—

Pentru-ce nu convine banii numai decât retour.

500 Coroane plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori îi va miroși gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteritei și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseș: farmacia Lederhilger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretotindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimit 7 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 11 23—

Cel mai cu efect și mai ieftin — PURGATIV

232 1-10

Pilulele purgative zaharizate ale lui Philipp Neustein.

(Pilulele »Elisabeta« ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curățâ sângerile și nici un mijloc nu e mai favorabil mai nevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morburi. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 buc. costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fl. franco.

Luati seamă! Păziți-vă de falsuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie-neagră Sful Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein »la sf. Leopold«. Viena I. Plankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

Loc de zidit

cu doue fronturi de stradă în Hopfen și Flussgasse, în mărime de 1000 de stânjani □, în întregime sau în părți este de vândut cu preț convenabil. 223 3—5

Informații mai de aproape să dau în strada Cisnădiei Nr. 17 etagiul I.

10 sau 20 fileri

sunt pentru iubitorii de muzică spese mici, dar pentru birtaș

233 1-6

sunt baza la bunăstare.

In nici un local n'ar trebui să lipsească un

instrument-„HUPFELD“

cari în toate privințele neajunse, stau preste toate celelalte instrumente.

Azi să cercetează cu predilecție localele, unde este muzică, astfel procurarea unui instrument muzical este de recomandat din doue puncte de vedere:

1. Incasări directe pentru muzică.
2. Urcarea circulației și prin aceasta urcarea venitului.

Prospecte libere de porto.

LUDOVIC HUPFELD, A. G., Viena VI.

Prima și cea mai mare fabrică de instrumente de clavir.

47 premii prime. 750 de lucrători.

Depozite de mostre:

Iosif Martin, Budapesta VIII, Kenyérmező-utca 6.
Müller Ferencz, Timișoara, teatrul electric.

Aviz de prăvălie.

Subscrișiți ne luăm voie a face cunoscut onor. nostri mușterii și p. t. public orășănesc și dela țară, că în localul de comerț Piața-mică Nr. 31, mai nainte proprietatea firmei Franz Jahn Söhne, (Cocoșu roșu) am deschis o

Boltă specială

de făină, produse dela țară, articli de aluat de-ai lui Uhl și de Budweiss, urez, fructe păstăioase, fructe sudice, aromate, cacao de-al lui Koeslin și bisquit, miere și toate celelalte mijloace necesare pentru pregătirea prăjiturilor.

Noi ne vom da silința a mulțumii pe onor. nostri mușterii cu articli buni și cu prețuri moderate.

Filiala noastră pentru făină, pâne și fructe păstăioase, Piața mică Nr. 25 colțul dela treptele Fingerling, continuăm a o ținea pe mai departe.

Sibiu, în August 1908.

Carl & I. Spengler.

162 18—

A XXVII-a

LOTERIE de STAT de BINEFACERE

reg. ung. pentru scopuri de folos public și de binefacere. — Loteria aceasta are 11.969 de câștiguri, în preț total de 365.000 Coroane, cari să plătesc în numerar.

Câștigul principal 150,000 Cor.

Mai departe:		10 câștiguri à		Cor. 1,000
1 câștig principal de	Cor. 20,000	150	>	100
1 >	10,000	300	>	50
1 >	5,000	1500	>	20
5 câștiguri à	2,000	10000	>	10

Tragerea irevocabil la 30 Dec. 1908. — Un loz costă 4 Cor.

Lozuri să afle la Direcțiunea de loterie reg. în Budapesta (Oficiul principal de vamă), la toate oficiile postale, de dare și de sare, la toate gările și în cele mai multe trafici și case de schimb.

222 2-6

Direcțiunea ces. reg. de loterie.

Mare e norocul la Kiss!

Sărguința, munca, inventivitatea și cruțarea ne ajută să ajungem la bani după timp mui lung, dar a ne îmbogăți repede, pe neașteptate, nu e posibil decât prin mare noroc, mare câștig. De aceea cumpără cei mai mulți oameni lozuri, fiindcă prin aceasta au **speranță statornică**, a deveni repede bogați.

Cu desăbire lozurile de clasă reg. ung. priv. sunt iubite pentru tendința, fiindcă din 125.000 lozuri puse în circulație câștigă 62.500 astfel **câștigă negreșit tot al doilea loz.**

Sansele de câștig sunt unice în felul lor, nu există în lume un plan de loterie, care să fie așa de solid și favorabil.

Atât la emisiune, cât și la trageri controla și supravegherea o face guvernul unghuresc și din cauza aceasta publicul are cea mai **deplină încredere** față de lozurile de clasă.

Norocul e inoaloulabil! Dela întâmplare atârnă norocul mai multor oameni. În viața fiecărui om a fost și sunt momente, când își poate întemeia norocul! Faceți și Dv. o încercare de noroc, cu acel număr, care stă lângă numele Dv. sau a persoanei iubite de Dv. care la tragerea mai apropiată va fi probabil tras cu un câțig mai mare.

Cercați-Vă norocul la noi, căci e MARE norocul la KISS

CAROL KISS & Comp.

Societate de bancă pe acții. Colectura principală a loteriei de clasă reg. ung. priv.

Biroul central: IV. Kossuth Lajos u. 13.

Filială: Rákoczi ut 55. și Erzsébetkörút 22.

LISTA

celor **62.500** de câștiguri ale loteriei de clasă reg. ung. priv. a XXIII-a, cari vor fi trase în decurs de 6 luni din cele 125.000 lozuri.

Câștigul cel mai mare:

1.000.000 Coroane

(Un milion Coroane).

	Coroane
1 Premiu	600000
1 câștig	400000
1 "	200000
2 "	100000
2 "	90000
2 "	80000
2 "	70000
2 "	60000
2 "	50000
1 "	40000
3 "	30000
3 "	25000
6 "	20000
9 "	15000
13 "	10000
44 "	5000
61 "	3000
22 "	2000
475 "	1000
961 "	500
1635 "	300
165 "	200
39675 "	170
5325 "	130
5325 "	100, 80, 40
8765 "	100, 80, 40
62.500 câștig și premiu	Coroane

209 4-5

CUM VĂ CHIAMĂ?

Acești numeri numai la noi să găsească.

Adela 78262	Carolina 20184	Emma 89579	Ibolyka 45558	Mano 21364	Roland 29464
Adolf 24770	Carol 91095	Endre 94920	Ida 78322	Marcell 7493	Rozalia 96831
Adrian 92489	Cazmer 106000	Erna 20176	Ignate 24443	Margareta 66924	Rosa 119440
Adrien 17023	Catalina 39570	Ernestin 13034	Ilca 8369	Maria 90795	Rudolf 51250
Agnes 60142	Celemen 8223	Erno 87667	Ilie 105976	Marioara 34078	Salamon 23122
Agost 96085	Clara 22154	Ervin 3365	Ilma 93674	Marcu 8186	Samson 91902
Akos 44789	Clotild 98327	Elisabeta 29464	Ileana 46779	Maria 92600	Samuel 8544
Aladar 110545	Conrad 102539	Etel 96831	Irimie 67657	Martin 105994	Sandor 57734
Alajos 93377	Cornelia 51178	Eugenia 119440	Irina 8139	Mateiu 51334	Sarolta 18692
Albert 22195	Cornel 29468	Eva 51250	Irma 22442	Malvin 13624	Sebastian 10478
Alfons 8159	Cristof 95025	Fabian 23122	Istvan 13363	Matilda 8228	Simon 34079
Alfred 57514	Cristina 8379	Fani 31902	Ivan 73348	Matyas 21375	Stefania 2983
Alice 78360	Cristian 13028	Felicia 8544	Ivor 32072	Milinda 91094	Stanislaw 48152
Amalia 90707	Cornelia 78348	Felix 57734	Izabela 94209	Melchior 100968	Serena 94244
Ambrus 102204	Constantin 8331	Ferdinand 13692	Izidor 50631	Mici 8522	Sidonia 8393
Andor 33815	Clementin 95025	Francisc 107478	Izso 2312	Mihai 90799	Szilard 63007
Andrei 70340	Clarisa 89579	Flora 34079	Iacob 68015	Miksa 108035	Toma 80760
Anna 9804	Cesariu 57527	Florian 27988	Ianca 73120	Milan 8399	Tasilo 102251
Antalca 54793	Cecilia 68015	Florea 48152	Iolan 53382	Moritz 13028	Teofil 2329
Antonia 94933	Carolina 22222	Fodor 94244	Ioanichie 67672	Naci 21636	Teodor 29441
Aranca 106058	Camila 90779	Francisca 8393	Iolan 4957	Nandor 94984	Teresia 51228
Armin 39499	Bocske 3365	Frida 63007	Ionas 10496	Natalia 119167	Terca 23645
Arnold 21052	Borisca 119440	Frideric 90760	Iozsa 29153	Natan 50562	Tihimer 5204
Aron 90847	Daniil 21393	Filip 102251	Iosif 37794	Neli 95339	Tiberiu 74126
Arpad 13661	David 94913	Gabor 2329	Iudita 48143	Nesti 108054	Titu 98081
Artur 78258	Dumitru 67617	Gabriel 29441	Iuliana 53387	Netti 119193	Tivadar 106157
Atila 91937	Damian 4967	Gaspar 51228	Iuliska 64234	Nicolae 12707	Tobias 32076
Augusta 4417	Daneș 93842	Gedeon 13845	Ludovic 13643	Nina 8313	Todor 54404
Aurel 119449	Desideriu 21374	Grigoriu 5204	Ladislau 20554	Olga 53395	Ulric 23147
Aurelia 22289	Domocos 67336	Gertrud 74126	Lazar 90828	Olivia 92576	Urban 94983
Balajiu 73367	Dora 20046	Geza 90801	Lenard 107497	Orban 8454	Valentin 8205
Balint 94210	Dorotia 106184	Gida 10157	Lenke 45594	Oscar 58079	Valeria 108024
Bandi 92491	Dome 21352	Gizela 32076	Leo 8194	Ottala 91314	Venzel 95330
Barabașiu 21358	Dimitriu 67326	Gottfried 54404	Laura 67617	Ödön 106164	Vendel 58136
Beatrice 13663	Eberthard 53395	Gustav 23147	Leontin 21637	Otto 51230	Verona 20181
Bela 106196	Edith 92576	Gyarfás 94983	Leonora 98488	Paul 22222	Vidu 51221
Benedict 64617	Edvin 8545	Guido 8205	Lidi 108115	Paula 90757	Victor 119427
Beniamin 616	Eduard 58579	George 108024	Lina 8383	Petru 8354	Victoria 29594
Bernat 94923	Elek 91314	Gyözö 95330	Livia 19119	Piroska 60094	Vilma 27186
Berta 94200	Elemer 106164	Gyula 58136	Lorant 48131	Pista 45568	Viliam 12710
Bertalan 34291	Eleonora 51230	Ghită 20181	Lipot 94241	Pongraț 102232	Vince 91089
Bertold 94227	Elias 22222	Hedvig 51231	Lorent 22157	Rachel 50565	Walter 32069
Blanca 21075	Ella 90757	Helena 119427	Lucia 5213	Rafael 89579	Wladimir 45558
Bodog 108041	Elvira 8364	Henric 39594	Ludmila 78243	Regina 94920	Zoltan 78322
Boldijar 20050	Elsa 60034	Hermann 27186	Lucaciu 90826	Rene 20176	Zseni 22443
Bobala 4204	Emanuil 45568	Hermia 12710	Ludovic 2319	Rezső 13034	Zigmond 3369
Calman 92583	Emil 102232	Hubert 91089	Luisa 92476	Richard 67667	Zofia 105976
Camil 75008	Emilia 53665	Hugo 32069	Magda 119203	Robert 8365	Zuzana 93674

Ne rugăm a procura cât mai în grabă, ca să nu să epuizeze nr.ii doriți!

Vă rugăm a tăia acest bilet și a-l trimite:

BILET DE COMANDĂ.

La casa de schimb **CAROL KISS & Co. soc. pe acții.**
BUDAPESTA, IV., Kossuth Lajos nr. 13.

Rog a-mi trimite lozuri I. clasă XXIII. loterie și planul ofi. ios.

Prețul de Cor. { il trimit anex în marce postale. il trimit deodată cu avis postal, să-l ridicăți per rambursă.

(Ce nu doriți, Vă rog a șterge).

Adresa esactă: { Numele: Localitatea str., n-rul casei: Posta ultimă (comitat):

Tragerea:

la 19 și 21 Noemvrie

„Sucursala băncii comerciale ungară din Pesta, Sibiu“

Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. • Centrala în Budapesta. • Capital de acții de rezerve 93 milioane Coroane.

Primește bani cu libele de depunere

pe lângă cea mai favorabilă procentuare,

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sorțite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri, procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

☛ Toate informațiile dorite să dau cu plăcere. ☚

198 6—

Suferind de boală.

Subscrisul, în vârstă de 30 ani, pătimesc din anul 1903 de o boală la amândouă picioarele la talpe, care în decurs de un an de zile cel puțin de trei ori să vindecă și după vindecare iarăși sparge, să strică. Cercetând toți doctorii din împrejurime și neputând căpăta deplină tămăduire, rog pe aceasta cale pe un doctor sau alt om meșter de acest lucru, ce s'ar afla și s'ar lega a mă vindeca, căci îl voiu mulțami cu plată cinstită.

Nicolae Grigore Vălcu,

234 1—2

din Porcesed Nr. 211.

p. u. Verestorony.

Să caută

o bucătăreasă, română
în un oraș din Maramurăș, pentru 15 Noiembrie
Informații mai de aproape să dau la
redacția „Foi Poporului”. 225 3—3

Jocul cel mai plăcut

al copiilor. Ca în Huște să putem alge ce ne convine, să cerem deja acum dela F. Ad Richter et Cie furnisori de curte imp. și camere în Viena. I Operngasse 16 trimiteră franco a nouel liste de prețuri despre

Castenele-Anker de petricele de edificat

și alte jocuri instructive. Lista de prețuri provăzută cu multe chipuri dă desluși despre cuprinsul fiecărui casten și despre ordinea de întregire cuminte, prin ceea-ce e posibil a mări după plan fiecare casten de petricele de edificat.

221 2—2

Pentru vinderea rezervelor ofer

Școalele de pomi ale lui Fr. Caspari et Comp

Mediaș (Transilvania)

cu prețuri scăzute toți articli din școala de pomi, șume: pomi cu fructe nobile de tot soiul, agrși și strugurei, smeură, frăgari, tufe de decor, pădureși, plante pentru gard viu, conifere, roze etc.

Listă de prețuri la dorință franco.

211 5—16

SUCCES SIGUR!

Reparatorul lui Kriegner a vindecat în spitalul St. Rochus din Budapesta, cum și la dureri reumatice în cap din 186 de cazuri de îmbolnăvire 129, ceea ce dovedesc atestate în scris. Nici un alt mijloc nu poate arăta un astfel de succes.

și vindecare, sigură scăpare de podagră, reumă, junghiuri, sfășieri, dureri de spate și de șele, dureri de mâni și picioare și de dureri de asemenea fel nu ne putem mântui decât prin folosirea

Reparatorul lui Kriegner este în folosință de zeci de ani cu succes neîntrecut, să folosește numai la fricțiuni esterne și întrece în efectul său toate mijloacele de felul acesta. Este de recomandat fiecărui suferind.

REPARATORULUI

lui KRIEGNER

Scrisoare de mulțumită!

Mult stm. Dle Profesor!
Nu pot afla cuvinte de-a Vă mulțumi pentru „Reparator”. Suferind de 4 ani de ischias, am folosit toate mijloacele posibile, fără rezultat. Am cercat „Reparatorul” și dela fricțiunea aceasta mă simt bine, cu mult mai bine. Pot face mișcări cu piciorul ce mă doare. Primiți, dle Kriegner, intima mea mulțumită. Dzău să Vă răsplătească de mii de ori pentru aceasta invenție. Pentru deplină însăritătoșare rog încă 2 sticle de Repurator, a le trimite în Ludendorf, Tirol. — Cu distinsa stimă și mulțumită Albertina nob. de Chalaupka c. r. nevastă de Oberst.

(Spiritus petrae camphoratus)

cunoscut în general și distins de multe ori, fiindcă acest mijloc probat multiplu e chemat direct numai la vindecarea podagrei, reumei, cum și a boalelor ce să nasc din recoală. Suferinzi să nu umble a esperienta, ci fiecare să folosească mijlocul, care sigur ajută contra podagrei și reumei, anume: **Reparatorul lui Kriegner**. Fricțiuni cu „Reparatorul” lui Kriegner pot să arete succesul cel mai bun în puține zile, ceea ce dovedesc scrisorile de mulțumită

Scrisoare de mulțumită!

Onor. D. George Kriegner, farmacist, Budapesta, Calvinplatz. — De câteva zile am simțit în brațul stâng o durere reumatică, nu mi puteam mișca brațul și noaptea de durere nu puteam dormi. Din norocire îmi adusei aminte, că în un asemenea caz, cu ani înainte, Repuratorul Dv. mi-a făcut bune servicii. Mi-am procurat iarăși din el și după o întrebuințare de 3 zile, după 6 fricțiuni au încetat durerile și eu pot să-mi esprim recunoștința și să fac atenți pe oamenii suferinzi de asemenea dureri la acest leac și cu efect surprinzător. Cu dist. stimă, Sporzon Ernő, adv., și deputat.

în massă. Are efect minunat și la picioarele, degetele, mânilor, nasul înghețat etc.
Prețul unei sticle mici 1 Cor. unei sticle mari 2 Cor.

Per postă franco 5 sticle mici 5 Cor. sau 3 mari 6 Cor.

Fiindcă sunt multe imitații de valoare mică, prin cari cetitorul e înșelat, recomandăm a procura direct dela fabricant și a adresa astfel:

FARMACIA-KORONA BUDAPESTA,
VIII. Calvinplatz 8

230 1—10

Espedare zilnică cu rambursă sau trimițând înainte banii.

„RACOTANA“

institut de credit și economii societate pe acțiuni
Șeica-mare (Nagyselyk) (Nagykükülő m)

Filiale: Mediaș, El'sabetopole.

286 1—6

Primește depuneri spre fructificare și dă deponenților 5% până la 500 Cor., pentru depuneri stabile dela 500 Cor. în sus cu abdicere de 30 zile 5 1/2%. Darea după capitalele depusă o plătește institutul separat.

Depuneri până la 3000 Cor. să pot ridica și — după starea casei — să plătesc fără abdicere. — Depuneri și ridicări să pot face și pe cale poștală cu cecuri. Acordează credite cambiale, personale, ipotecare și de lombard în modul cel mai culant.

DIRECȚIUNEA.